A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2011. május 24.*

A C-52/08. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2008. február 12-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: H. Støvlbæk és P. Andrade, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek,

támogatja:

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselik: S. Ossowski, meghatalmazotti minőségben, segítője: K. Smith barrister)

beavatkozó,

* Az eljárás nyelve: portugál.

a **Portugál Köztársaság** (képviselik: L. Inez Fernandes és F. S. Gaspar Rosa, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

a **Cseh Köztársaság** (képviseli: M. Smolek, meghatalmazotti minőségben),

a **Litván Köztársaság** (képviselik: D. Kriaučiūnas és E. Matulionytė, meghatalmazotti minőségben),

a **Szlovén Köztársaság** (képviselik: V. Klemenc és Ž. Cilenšek Bončina, meghatalmazotti minőségben),

a **Szlovák Köztársaság** (képviseli: J. Čorba, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozók,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (előadó) és J.-J. Kasel tanácselnökök, R. Silva de Lapuerta, Juhász E., G. Arestis, M. Ilešič, C. Toader és M. Safjan bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. április 28-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2010. szeptember 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetével az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Portugál Köztársaság – mivel nem fogadta el a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL L 255., 22. o.) való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket – nem teljesítette az ezen irányelvből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

2 A 2005/36 irányelv (9) preambulumbekezdése kimondja, hogy „[f]enntartva a letelepedés szabadsága tekintetében a különböző hatályos elismerési rendszerek alapjául szolgáló elveket és biztosítékokat, e rendszerek szabályait a tapasztalatok tükrében tökéletesíteni kell”.

3 Ezen irányelv (14) preambulumbekezdése szerint „a [legalább hároméves szakoktatást és szakképzést lezáró felsőfokú oklevelek elismerésének általános rendszeréről szóló, 1988. december 21-i 89/48/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 19., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 337. o.)] által létrehozott elismerési mechanizmus változatlan marad”.

4 A 2005/36 irányelv (41) preambulumbekezdése kimondja, hogy az irányelv „nem előzi meg [helyesen: nem érinti] a[z EK] 39. cikkének (4) bekezdése és 45. cikke alkalmazását, mindenekelőtt [helyesen: többek között] a közjegyzők vonatkozásában”.

5 A 2005/36 irányelv 2. cikke (3) bekezdésének szövege a következő:

„Amennyiben egy adott szabályozott szakma tekintetében valamely önálló közösségi jogi aktus a szakmai képesítések elismerésével közvetlenül összefüggő egyéb, különös rendelkezést állapít meg, ennek az irányelvnek a vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók.”

6 A közjegyzői hivatásra nem vonatkozik semmiféle olyan önálló uniós jogi aktus, amelyre a fent hivatkozott 2. cikk (3) bekezdése utal.

7 A 2005/36 irányelv 62. cikke 2007. október 20-i hatállyal hatályon kívül helyezte a 89/48 irányelvet.

A nemzeti szabályozás

8 A portugál jogrendben a közjegyzők tevékenységüket szabad foglalkozás keretében végzik. Az említett szakma szervezetrendszerére vonatkozó szabályokat a közjegyzőkre vonatkozó szabályzat elfogadásáról szóló, 2004. február 4-i 26/2004 törvényrendelet (a Diário da República I, A-sorozatának 2004. február 4-i 29. száma, a továbbiakban: a közjegyzők szabályzata) tartalmazza.

9 A közjegyzők szabályzatának 1. cikke (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A közjegyző olyan jogász végzettségű személy, akinek a hivatása gyakorlása során kiállított írásbeli okiratai közhitelesek.

(2) A közjegyző ezzel egyidejűleg olyan közhivatalt betöltő személy, aki iratokat hitelesít, és biztosítja azok irattárban való megőrzését, illetve olyan szabadfoglalkozású személy, akit az ügyfelek szabadon választhatnak, és aki függetlenül, illetve pártatlanul végzi munkáját."

10 Az említett szabályzat 4. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „a közjegyző feladata, általános jelleggel, az érintett felek szándékának megfelelő olyan közokiratok szerkesztése, amelyeknek a jogszerűségét – kutatásai és jogértelmezése révén – a közjegyző garantálja, tájékoztatva az említett feleket azok joghatásairól és hatályáról".

11 Ugyanezen szabályzat 4. cikkének (2) bekezdése pontosítja, hogy a közjegyző hatásköre többek között kiterjed végrendeletek és más közokiratok szerkesztésére, iratok és aláírások hitelesítésére vagy elismerésére, tanúsítványok kiállítására, fordítások hitelesítésére, hiteles másolatok vagy kivonatok készítésére, taggyűlési jegyzőkönyvek felvételére és iratok megőrzésére.

12 A közjegyzők szabályzatának 25. cikke értelmében a közjegyzői hivatás gyakorlása a következő együttes feltételekhez van kötve:

– az érintett a közhatalmi jellegű feladatok gyakorlásában nincs akadályoztatva, és a közjegyzői hivatás gyakorlásától nincs eltiltva;

– az érintett a portugál jogszabályok által elismert jogi egyetemi végzettséggel rendelkezik;

– közjegyzői szakmai gyakorlatát sikeresen teljesítette, és

– a közjegyzői kamara által szervezett szakvizsgán megfelelt.

13 A 2004. február 4-i 27/2004 törvényrendelet (a Diário da República I A-sorozatának, 2004. február 4-i 29. száma) létrehozta a közjegyzői kamarát. Magára a közjegyzői kinevezésre a 2004. április 21-i 398/2004 igazságügyminiszteri rendelet szabályai irányadók.

14 A 2006. március 29-i 76-A/2006 törvényrendelet (a Diário da República I A-sorozatának 2006. március 29-i 63. száma) 38. cikke értelmében az iratok hitelesítésére, a tanúsításra és az elismerésre vonatkozó hatáskört megadták az irattárakban és a különböző nyilvántartásokat vezető szerveknél dolgozó köztisztviselőknek, az elismert szakmai vagy ipari kamaráknak, valamint az ügyvédeknek és a „solicitadoroknak" is. Az így végzett hitelesítések, tanúsítások és elismerések a szóban forgó irat tekintetében ugyanolyan bizonyító erőt biztosítanak, mintha azokat közjegyző előtt állították volna ki.

15 Így, miként azt a Portugál Köztársaság a tárgyaláson kifejtette, a portugál jogalkotó fokozatosan megszüntette a közjegyzői hitelesítés szükségességét szinte valamennyi olyan okirat tekintetében, amelynek a közjegyzői hitelesítését korábban megkövetelte.

A pert megelőző eljárás

16 A Bizottsághoz panaszt nyújtottak be amiatt, hogy Portugáliában a közjegyzői hivatás tekintetében nem ültették át a 89/48 irányelvet. E panasz megvizsgálását követően a Bizottság 2001. december 20-i levelében felszólította a Portugál Köztársaságot, hogy két hónapos határidőn belül terjessze elő észrevételeit az ezen irányelv átültetésének elmaradására vonatkozóan.

17 A felszólító levélre küldött 2002. június 17-i válaszában a Portugál Köztársaság tájékoztatta a Bizottságot arról, hogy a közjegyzői hivatás gyakorlására vonatkozóan jogalkotási reform van folyamatban.

18 A Bizottság 2006. október 18-án indokolással ellátott véleményt küldött e tagállamnak, amelyben megállapította, hogy az nem teljesítette a 89/48 irányelvből eredő kötelezettségeit. A Bizottság felszólította a Portugál Köztársaságot, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy az indokolással ellátott véleményben foglaltaknak a vélemény kézhezvételétől számított két hónapon belül megfeleljen.

19 2007. január 24-i levelében a Portugál Királyság előadta arra vonatkozó érveit, hogy a Bizottság álláspontja szerinte miért megalapozatlan.

20 A Bizottság e körülmények alapján döntött úgy, hogy előterjeszti a jelen keresetet.

A keresetről

A felek érvei

21 A Bizottság először is arra hivatkozik, hogy a közjegyzők nem vesznek részt az EK 45. cikk első albekezdése értelmében vett közhatalom gyakorlásában. E tekintetben a Bizottság emlékeztet arra, hogy mivel e rendelkezés a letelepedés szabadsága alóli kivételt állapít meg, ezért azt szigorúan kell értelmezni (a C-2/74. sz. Reyners-ügyben 1974. június 21-én hozott ítélet [EBHT 1974., 631. o.] 43. pontja).

22 Az említett rendelkezés hatályát tehát azon tevékenységekre kellene korlátozni, amelyek önmagukban közvetlen és sajátos részvételt jelentenek a közhatalom gyakorlásában (a fent hivatkozott Reyners ügyben hozott ítélet 44. és 45. pontja). A Bizottság szerint a közhatalom fogalma magában foglalja az általános jogon túlmenő döntési jogkör gyakorlását, amely a mások akaratától független vagy akár azzal szemben

történő cselekvés képességében nyilvánul meg. Közelebbről, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a közhatalom gyakorlása a kényszerítő jogkör alkalmazásaként jelenik meg (a C-114/97. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 1998. október 29-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-6717. o.] 37. pontja).

23 Így szerinte nem tartoznak az EK 45. cikk első bekezdésének hatálya alá a közhatalom működését segítő vagy abban közreműködő tevékenységek sem (lásd ebben az értelemben a C-42/92. sz. Thijssen ügyben 1993. július 13-án hozott ítélet [EBHT 1993., I-4047. o.] 22. pontját).

24 A Bizottság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága véleménye szerint a közhatalom gyakorlásában való részvétellel járó tevékenységeket meg kell különböztetni a köz érdekében végzett tevékenységektől. Ugyanis egyes szakmákat a közérdekre való tekintettel olykor sajátos hatáskörökkel ruháznak fel, anélkül, hogy e hatáskörök a közhatalom gyakorlásában való részvételt jelentenének.

25 Mivel a portugál jogszabályok nem adnak döntési jogkört a közjegyzőknek, így az ottani közjegyzők nem vesznek részt a közhatalom gyakorlásában.

26 A Bizottság másodsorban, a 2005/36 irányelv követelményeire való figyelemmel elvégzi a közjegyzői hivatás Portugáliában történő gyakorlására vonatkozó feltételek vizsgálatát.

27 Az Egyesült Királysághoz hasonlóan a Bizottság úgy véli, hogy ezen irányelv (41) preambulumbekezdése nem zárja ki a közjegyzői hivatást az említett irányelv alkalmazási köréből. E preambulumbekezdést szerinte úgy kell értelmezni, hogy az

EK 45. cikk első bekezdését akkor kell alkalmazni a közjegyzői hivatásra, ha a közjegyzők részt vesznek a közhatalom gyakorlásában. Márpedig, mivel a portugál jogrendben a közjegyzők nem vesznek részt a közhatalom gyakorlásában, ezért rájuk a 2005/36 irányelv alkalmazandó.

28 E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a közjegyzői hivatás gyakorlása Portugáliában öt feltételhez van kötve. Az első feltétel az, hogy a leendő közjegyzőnek valamely portugál egyetem által kiállított jogi egyetemi oklevéllel vagy a portugál jogszabályok értelmében azzal egyenértékűnek elismert egyetemi oklevéllel kell rendelkeznie. A második, hogy sikeres közjegyzői szakvizsgát kell tennie. A harmadik, hogy szakmai gyakorlatot kell teljesítenie, amelynek végén a gyakorlatot felügyelő közjegyző véleményezi a jelölt szakmai alkalmasságát. A negyedik feltétel az, hogy miután az előbb említett gyakorlatot teljesítette, a leendő közjegyzőnek egy második, gyakorlati vizsgát kell tennie. Az ötödik feltétel az, hogy a leendő közjegyzőnek az igazságügyminiszter és a közjegyzői kamara elnöke előtt esküt kell tennie.

29 A Bizottság álláspontja szerint az előző pontban említett első három feltétel nem egyeztethető össze a 2005/36 irányelv követelményeivel. Az első feltétel a Bizottság szerint ellentétes az említett irányelv 13. cikkének (1) bekezdésével és 14. cikkének (3) bekezdésével, mivel a más tagállamok egyetemei által kiállított jogi egyetemi oklevéllel rendelkezőknek nem engedi meg közjegyzői hivatás gyakorlását Portugáliában. A második feltétel a Bizottság szerint ellentétes többek között az említett irányelv 14. cikkének (3) bekezdésével, mivel a közjegyzői szakvizsga túlságosan átfogó tárgykörökre terjed ki, és nem veszi figyelembe azokat a tárgyköröket, amelyek elsajátításáról a leendő közjegyző már az egyetemi oklevél megszerzése előtt vagy az egyetemi képzés során számot adott. A harmadik feltételt illetően, a szóban forgó gyakorlat nem csupán alkalmazkodási időszak, hanem egyúttal alkalmassági vizsga is, miközben a 2005/36 irányelv 14. cikkének (3) bekezdése tiltja az alkalmazkodási időszak és az alkalmassági vizsga összevonását.

30 A Portugál Köztársaság, amelyet a Litván, a Szlovén és a Szlovák Köztársaság támogat, először is arra hivatkozik, hogy a közjegyző az uniós jogszabályok és a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében részt vesz az EK 45. cikk első bekezdése értelmében vett közhatalom gyakorlásában.

31 A Bíróság ugyanis a C-405/01. sz. Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének (EBHT 2003., I-10391. o.) 42. pontjában megerősítette, hogy a végrendeletekkel kapcsolatos közjegyzői tevékenység a közhatalmi jogosítványok gyakorlásában való részvételnek minősül.

32 Az Európai Parlament a Közösség tizenkét tagállamában a közjegyzők helyzetéről és szervezetrendszeréről szóló, 1994. január 18-i állásfoglalásában (HL C 44., 36. o.), valamint a jogi szakmákról és a jogrendszerek működéséhez fűződő általános érdekről szóló, 2006. március 23-i állásfoglalásában (HL C 292E., 105. o., a továbbiakban: a 2006-os állásfoglalás) szintén arra a következtetésre jutott, hogy az EK 45. cikk első bekezdését alkalmazni kell a közjegyzőkre.

33 Ehhez hasonlóan, a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 399. o.) („elektronikus kereskedelemről szóló irányelv") és a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 376., 36. o.) is kizárja a hatálya alól a közjegyzői tevékenységet.

34 A közjegyzők jogállásának egyes aspektusai, például a közhivatalnoki jogállás, a rájuk irányadó *numerus clausus* rendszer, az eskütétel és a törvény által előírt összeférhetetlenségi szabályok szintén arról tanúskodnak, hogy a közjegyzők részt vesznek a közhatalom gyakorlásában.

35 Ami a 2005/36 irányelv átültetésének állítólagos elmulasztását illeti, a Portugál, a Litván és a Szlovén Köztársaság másodsorban arra hivatkozik, hogy ezen irányelv (41) preambulumbekezdése kifejezetten kimondja, hogy az irányelv „nem előzi meg [helyesen: nem érinti] a[z EK] 39. cikkének (4) bekezdése és 45. cikke alkalmazását, mindenekelőtt [helyesen: többek között] a közjegyzők vonatkozásában". E fenntartás szerintük azt erősíti meg, hogy a közjegyzői hivatás nem tartozik a 2005/36 irányelv hatálya alá. Hasonló fenntartás szerepel a 89/48 irányelv (12) preambulumbekezdésében is.

36 A 2005/36 irányelv előkészítő munkálataira, és főként a szakmai képesítések elismeréséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv javaslatára vonatkozó európai parlamenti jogalkotási állásfoglalásra (HL 2004. C 97E, 230. o.) hivatkozva, amelyet első olvasatban 2004. február 11-én fogadtak el, a Portugál Köztársaság arra következtet, hogy az uniós jogalkotó kivette a közjegyzői hivatást az említett irányelv hatálya alól.

37 A Cseh Köztársaság úgy véli, hogy mivel a közjegyzői hivatás gyakorlása a fogadó tagállam nemzeti jogának alapos ismeretét igényli, ezért az e tagállam belső jogára vonatkozó kérdésekre kiterjedő alkalmassági vizsga megfelel a 2005/36 irányelv 3. cikke (1) bekezdése h) pontjában foglalt feltételeknek.

38 A Szlovén Köztársaság arra hivatkozik, hogy a Bíróságnak hivatalból el kellene utasítani a jelen keresetet, amiatt, hogy a pert megelőző eljárás tárgya a 98/48 irányelv átültetésének állítólagos elmulasztása volt, miközben a jelen kereset azt rója fel a Portugál Köztársaságnak, hogy az nem teljesítette a 2005/36 irányelvből eredő kötelezettségeit.

A Bíróság álláspontja

A kereset elfogadhatóságáról

39 A Bizottság keresetéből kitűnik, hogy a jelen kereset a 2005/36 irányelv közjegyzői hivatás tekintetében való álültetésének állítólagos elmulasztására vonatkozik. Azonban meg kell jegyezni, hogy mind a Bizottság felszólító levele, mind indokolással ellátott véleménye a 89/48 irányelvre vonatkozik. Következésképpen hivatalból meg kell vizsgálni a jelen kereset elfogadhatóságát.

40 Ítélkezési gyakorlatának értelmében ugyanis a Bíróság hivatalból vizsgálhatja, hogy a tagállami kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset benyújtásához fennállnak-e az EK 226. cikkben előírt feltételek (a C-362/90. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1992. március 31-én hozott ítélet [EBHT 1992., I-2353. o.] 8. pontja, a C-417/02. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2004. szeptember 9-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-7973. o.] 16. pontja).

41 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 226. cikk szerinti eljárásban a kötelezettségszegés fennállását a Bizottság által a szóban forgó tagállam számára az indokolással ellátott véleménynek való megfelelésre kitűzött határidő leteltekor hatályos uniós jogszabályok alapján kell megítélni (lásd többek között a C-61/94. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 1996. szeptember 10-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-3989. o.] 42. pontját, a C-377/03. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2006. október 5-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-9733. o.] 33. pontját és a C-416/07. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-7883. o.] 27. pontját). Márpedig megjegyzendő, hogy a 2005/36 irányelv 2007. október 20-i hatállyal, vagyis az indokolással ellátott véleményben megjelölt határidő lejártát követően helyezte hatályon kívül a 89/48 irányelvet.

42 Mindenesetre, miként a Bíróság azt már korábban kimondta, noha a kereseti kérelmek főszabály szerint nem terjeszkedhetnek túl az indokolással ellátott vélemény rendelkező részében, valamint a felszólító levélben foglalt állítólagos kötelezettségszegéseken, a Bizottságnak a későbbiekben módosításra vagy hatályon kívül helyezésre

került uniós jogi aktus eredeti szövegén alapuló, de az új rendelkezések által is fenntartott kötelezettségek megszegésének megállapítására irányuló keresete elfogadható. Ezzel szemben a jogvita tárgya a kötelezettségszegést megállapító eljárás szabályszerűsége lényeges alaki szabályainak megsértése nélkül nem terjeszthető ki az olyan új rendelkezésből eredő kötelezettségre, amelynek az érintett jogi aktus eredeti változatának szövegében nem található megfelelője (lásd e tekintetben a C-365/97. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1999. november 9-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-7773. o.] 36. pontját, a C-363/00. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2003. június 12-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-5767. o.] 22. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet 28. pontját).

43 Következésképpen főszabály szerint akkor elfogadhatók a Bizottság keresetlevelében foglalt kérelmek, amelyek annak megállapítására irányulnak, hogy a Portugál Köztársaság nem teljesítette a 2005/36 irányelv rendelkezéseiből eredő kötelezettségeit, ha e kötelezettségek analógok a 89/48 irányelvből eredő kötelezettségekkel (lásd analógia útján a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet 29. pontját).

44 Márpedig ahogyan az a 2005/36 irányelv (9) preambulumbekezdéséből kitűnik, miközben az alkalmazandó elvek egységesítése révén a létező rendelkezések tökéletesítésére, átszervezésére és ésszerűsítésére törekszik, ezen irányelv a letelepedés szabadsága tekintetében fenntartja az olyan különböző, hatályos elismerési rendszerek alapjául szolgáló elveket és biztosítékokat, mint amilyet a 89/48 irányelv hozott létre.

45 Ugyanígy a 2005/36 irányelv (14) preambulumbekezdése kimondja, hogy a többek között a 89/48 irányelv által létrehozott elismerési mechanizmus változatlan marad.

46 A jelen ügyben a Bizottság által a Portugál Köztársasághoz intézett, a közjegyzői hivatás tekintetében való átültetés elmulasztására vonatkozó kifogás nem a 2005/36 irányelv valamely konkrét rendelkezését, hanem az irányelv egészét érinti.

47 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a 2005/36 irányelv közjegyzői hivatás tekintetében való átültetésének állítólagos kötelezettsége analóg a 89/48 irányelvből eredő kötelezettséggel annyiban, amennyiben egyrészt az utóbbi által létrehozott elismerési rendszer alapjául szolgáló elveket és biztosítékokat a 2005/36 irányelv fenntartja, másrészt e mechanizmus a 2005/36 irányelv elfogadása után változatlan maradt.

48 Következésképpen a keresetet elfogadhatónak kell tekinteni.

Az ügy érdeméről

49 A Bizottság azt rója fel a Portugál Köztársaságnak, hogy a közjegyzői hivatás tekintetében nem ültette át a 2005/36 irányelvet. Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy ezen irányelv alkalmazandó-e ezen szakmára.

50 E tekintetben figyelembe kell venni azon jogszabályi környezetet, amelybe ezen irányelv illeszkedik.

51 Rá kell mutatni, hogy a 2005/36 irányelvet megelőző 89/48 irányelv tizenkettedik preambulumbekezdésében a jogalkotó kifejezetten kimondta, hogy a felsőfokú oklevelek elismerésének a másodikként említett irányelvben létrehozott általános rendszere „semmiképpen sem sérti [helyesen: sem érinti] […] a[z] [EK 45.] cikk alkalmazását”. Az így megfogalmazott fenntartás a jogalkotó azon szándékát tükrözi, hogy az EK 45. cikk első bekezdésének hatálya alá tartozó tevékenységeket kivegye az említett irányelv hatálya alól.

52 Márpedig a 89/48 irányelv elfogadásának időpontjában a Bíróságnak még nem volt alkalma nyilatkozni azon kérdésről, hogy a közjegyzői tevékenységek az EK 45. cikk első bekezdésének hatálya alá tartoznak-e vagy sem.

53 A 89/48 irányelv elfogadását követő évek során a Parlament a jelen ítélet 32. pontjában említett 1994-es és 2006-os állásfoglalásában kimondta egyrészt, hogy az EK 45. cikk első bekezdésének teljes körűen érvényesülnie kell a közjegyzői hivatás vonatkozásában, miközben másrészt azon óhajának adott hangot, hogy szűnjön meg az e hivatás gyakorlására vonatkozó állampolgársági feltétel.

54 Emellett a 2005/36 irányelv elfogadásakor, amely irányelv a 89/48 irányelv helyébe lépett, az uniós jogalkotó gondoskodott arról, hogy az elsőként említett irányelv (41) preambulumbekezdésében pontosítsa, hogy az nem érinti az EK 45. cikk alkalmazását „mindenekelőtt [helyesen: többek között] a közjegyzők vonatkozásában". E fenntartás kimondásával az uniós jogalkotó nem foglalt állást az EK 45. cikk első bekezdésének, és ebből következően a 2005/36 irányelvnek a közjegyzői tevékenységekre való alkalmazhatóságáról.

55 Erről tanúskodnak többek között ez utóbbi irányelv előkészítési munkálatai. Az Európai Parlament ugyanis a jelen ítélet 36. pontjában említett jogalkotási állásfoglalásában azt javasolta, hogy a 2005/36 irányelv szövegében kifejezetten szerepeljen, hogy az irányelv nem vonatkozik a közjegyzőkre. Bár e javaslatot nem tartották meg a szakképesítések elismeréséről szóló, módosított európai parlamenti és tanácsi irányelvjavaslatban [COM (2004) 317 végleges], sem a 2004. december 21-én az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a szakmai képesítések elismeréséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából a Tanács által elfogadott 10/2005/EK közös álláspontban (HL 2005. C 58E., 1. o.), ez nem amiatt történt, mert a tervezett irányelvet alkalmazni kellene a közjegyzői hivatásra, hanem többek között azért, mert „az EK 45. cikk első bekezdése

a letelepedés szabadsága és a szolgáltatásnyújtás szabadsága alóli kivételt ír[t] elő a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvétellel járó tevékenységekre nézve".

56 E tekintetben a jogalkotási eljárás sajátos körülményeire, valamint az ebből eredő bizonytalan helyzetre tekintettel – ahogyan az a fenti jogalkotási háttérből kitűnik – nem lehet megállapítani, hogy az indokolással ellátott véleményben megszabott határidő lejártakor kellően egyértelmű kötelezettség hárult volna a tagállamokra a 2005/36 irányelvnek a közjegyzői hivatás tekintetében való átültetésére.

57 Következésképpen a keresetet el kell utasítani.

A költségekről

58 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizovttságot, mivel pervesztes lett, a Portugál Köztársaság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

59 Ugyanezen szabályzat 69. cikke 4. §-ának első albekezdése alapján az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket. Következésképpen a Cseh Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, valamint az Egyesült Királyság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

2) Az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére.

3) A Cseh Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maguk viselik saját költségeiket.

Aláírások